

OPONENTNÍ POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Název habilitační práce: Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním
Autor habilitační práce: Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.
Obor: 5.1.1 Architektúra a urbanizmus
Pracoviště: Slovenská technická univerzita v Bratislave
Fakulta architektúry
Ústav urbanizmu a územného plánovania

Posudek je zpracován na základě jmenování děkankou FA STUB Ľubicou Vítkovou z 6. 12. 2013 (č.l.: 680/2013/Dek).

Posuzovaná habilitační práce pana Copláka ze srpna/ugusta 2013 obsahuje 110 stran (včetně abstraktů a seznamů). Jedná se o odbornou publikaci věnující se problematice strategického a územního plánování na místní/obecní úrovni. Posuzují ji proto kritérii kladenými obvykle na odborný či vědecký příspěvek.

Aktuálnost tématu

Téma plánování v postkomunistických zemích je dosud citlivou otázkou. Začátkem 90. let minulého století, po neblahých zkušenostech let předchozích, bylo řízení a koordinace rozvoje území na základě plánu pořizovaného veřejnou, tedy centrální, autoritou na indexu. Odborné texty se tedy tehdy musely spíše orientovat na samotnou obhajobu smyslu a potřeby územního plánování v nově vydobytém a adorovaném tržním prostředí a praktické aplikace v územně plánovací dokumentaci pak na hledání nových formálních nástrojů. Výsledkem bylo další prohlubování rozporů v území.

Dnes máme u nás v Česku, a zřejmě též na Slovensku, více méně propracované nástroje územního plánování kodifikované v obecně platných závazných předpisech. Ale z územních plánů se nám nějak vytratila koncepce, územně plánovací dokumenty jsou spíš jen průnikem různých často rozporuplných občanských a privátních zájmů a názorů dotčených orgánů státní správy na ochranu jim vymezených rezortů. Politická místní reprezentace volená na omezené a relativně krátké období dílem nechce a dílem zatím ještě neumí definovat a s vlastními občany dohodnout strategii přesahující horizont jejich vlády, strategii, na niž by pak navazovaly další akce – operace, ekonomicky podložené, realistické projekty.

Předmět odborného zájmu nasměrovaný právě do oblasti překryvu územního a strategického plánování je proto navýsost aktuální.

Přístup k řešení

Autor se ve své publikaci nejdříve krátce věnuje aktuálním společensko-ekonomickým podmínkám, pak podrobně strategickému plánování, aby se nakonec pokusil definovat „roviny žádoucího propojení na územní plánování“. Jednotlivé teze a shrnutí podkládá

odůvodněnými odkazy na odbornou literaturu i praktickými příklady z konkrétních realizovaných projektů.

Postup, jakým se autor chopil tématu, je účelný, vhodný.

Kvalita a správnost dosažených výsledků

Ve vymezené oblasti svého zájmu autor podrobně shrnuje existující znalosti, správně definuje jednotlivé problémy i priority.

Cílem práce zřejmě bylo podat ucelený a přehledný obraz o současném stavu a možnostech aplikace strategie v „plánování“ rozvoje území, proto se habitant zákonitě nemůže vyhnout jistým zjednodušením, např. ve vyabstrahovaných grafických schématech, ale vždy nakonec poukáže i na rizika případných mechanických a formálních přístupů. Načrtnuté postupy strategického plánování a jejich průměty do plánování územního nemají být předobrazem nějakého legislativního předpisu, ale metodickým rámcem pro veřejnou sféru i odborníky, v němž by bylo možno hledat optimální řešení pro konkrétní případy. Takto pojaté výsledky pokládám za kvalitní a správné.

Původnost dosažených výsledků

Publikace pana architekta Copláka je souhrnem odborných poznatků spočívajícím v komplexním rozboru významu a možností strategického plánování a možností jeho koordinace s plánováním územním v současných podmínkách na Slovensku.

V práci jsou objasněny principy, postupy a jednotlivé fáze strategického plánování a jejich přínos pro obce. V duchu novodobých principů řízení „udržitelného“ územního rozvoje není opomenuta ani problematika občanské participace. Práce přináší konkrétní doporučení týkající se propojení strategického a územního plánu i jejich vazeb na implementační dokumenty a procesy.

V takovém rozsahu a komplexnosti se jedná o původní autorský a vědecký přínos ing. arch. Copláka, PhD.

Publikování výsledků

Výsledky práce, resp. některé její části, byly publikovány v odborném tisku i samostatných monografiích na Slovensku. Svědčí o tom bohatý seznam literatury.

Ohlasy výsledků

Ohlasy a citace nejsou v habilitační práci zvlášť specifikovány. (Zřejmě bude v samostatné příloze?)

Ze seznamu literatury vyplývá, že výsledky byly využity jako metodika pro zpracování hospodářského a sociálního rozvoje Nitry.

Uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání

Zvolená oblast bádání na rozhraní strategického a územního plánování je v oboru Architektura a urbanismus hraniční, ale tím ne méně důležitá, spíše naopak, žádá si podrobné zkoumání. Autor tak vyplnil exitující niku v poznatecích oboru.

Na poznatky shrnuté v habilitační práci je možné navázat dalším podrobnějším zkoumáním v dílčích oblastech, např. v problematice „strategie a koncepce v územních plánech“.

Uplatnitelnost výsledků pro odbornou praxi

Hlavní význam práce vidím v jejím přínosu pro odbornou praxi:

- při optimalizaci legislativního rámce jak územního tak i strategického plánování, a to nejen na Slovensku, ale také v Česku, kde máme obdobná historická východiska;
- pro místní management při formování strategie rozvoje obcí;
- pro obecní orgány územního plánování při jejich pořizovatelské činnosti.

Formální úroveň

Práce je přehledná, logicky členěná, jazykově vyzrálá. Obsahuje všechny náležitosti odpovídající obdobným odborným publikacím.

Celkové hodnocení

Předložená habilitační práce přináší nové poznatky, které jsou v jejím komplexním pojetí a v promítnutí do konkrétních místních podmínek. Je zpracována s vysokou odborností a erudicí.

Závěr

Z předložené habilitační práce vyplývá, že pan Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., je vyhraněnou vědeckou osobností, disponující hlubokými znalostmi v oblasti strategického a územního plánování. Jeho práce splňuje požadavky na habilitační práci v oboru Urbanismus a územní plánování, doporučuji ji proto postoupit práci k dalšímu řízení.

V Brně dne 2. 3. 2014

Doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.
Vysoké učení technické v Brně
Fakulta architektury
Ústav navrhování – ÚN 5
Poříčí 5
639 00 Brno
E-mail: kopacik@fa.vutbr.cz